

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicaji nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

INVITARE DE PRENUMERAȚIUNE

la

„Telegraful Român“:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr.,
3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl.,
3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl.,
3 luni 3 fl.

Adresele ne rugăm a se scrie curat; a se pune posta ultimă, și în loc de epistole de prenumerațiune recomandăm onor. public assignatele postale, (Posta-Utalvány — Post-Anweisung) ca împreunate cu spese mai puține și mai sigure pentru înaintarea banilor de prenumerațiune.

Acei p. t. domni, cari și înnoiesc abonamentul, sînt rugați a ne avisa de timpuriu, pentru ca să ne scim orienta cu tipărirea esemplarelor, și a lipi adresele dlor pre assignatele postale. Și unii și alții sînt poftiți a se adresa la Editura „Telegrafului Român” în Sibiu. Colectanților de 10 prenumerațiuni li se dă un esemplariu gratis.

Revista politică.

Sibiu, în 1 Octomvre.

Abia s'a început sesiunea cea nouă a dietei Ungariei și casa deputaților a și căpătat vacanțe până la 23 Oct. n. din lipsa de material de desbătut. Fericită țară, care a desbătut tot și e pe aci de a nu mai avé ce desbăte!

Dară pe când unii dintre deputați se pregătesc a se folosi de vacanțe și a și căuta căminele lor, stînga extremă află cu cale a și provoca membrii să adune date pentru o „acțiune” în afacerea miseriei, de care este bîntuită țara. „P. Ll.” nu are încătrău și trebuie să recunoască, că este o necesitate imperativă, ca patrioții să se ocupe cu tema aceasta tristă, pentru că agricultorii din Ungaria, într'o mare parte, se află în situațiunea cea mai strimtorată. Mulți n'au recoltat nici atât, cât să aibă destul pentru semănăturile viitoare. Dară foaia aceasta, vorbind despre modul cum ar trebui delăturat reul miseriei, exprimă temerea, că prin o „acțiune” cum voiesc să o pună în lucrare oamenii stînzei extreme, s'ar altera cele mai bune dispozițiuni ale locuitorilor, de a nu primi „milă,” ci de a li se da mîna de ajutoriu și de a se ridica ei prin munca lor proprie din miserie. În laturi dară cu proclamarea oficială a miseriei, ca să nu se sporească numărul acelor ce s'ar folosi de pretecestul aceleia și ar părăsi munca și prin aceasta să nu se respindească demoralizațiunea în clasele inferioare a le poporului. „P. Ll.” exprimă mai departe părerea de rău, că prin esagerarea miseriei țeranilor din Ungaria se slăbesce creditul țerii și de altă parte se miră de sterilitatea parlamentară a Ungariei în ce privesc agricultura, cu toate că partea cea mai mare a membrilor dietei sînt agricultori. În Franția și în Anglia nu este așa. Acolo abia va fi o sesiune parlamentară, în care afacerile

agronomice să nu fie puse la ordinea zilei. „P. Ll.” din incidentul acesta exprimă dorința, că nu numai din partea opozițiunei extreme, ci din partea tuturor factorilor țerii să se caute a se da poporului adevărata pâne.

În viitoriul cel mai de aproape se va desbăte în dieta Ungariei un proiect de lege asupra administrațiunei Bosniei și Erțegovinei. Între comisiunile care s'au emis în casa deputaților în zilele aceste figurează una, care are să pregătească un proiect pentru viitoarea administrațiune a țerilor ocupate. Din cele ce cetim Ungaria s'a și pus în posesiunea acestor țeri, cel puțin în parte. În 7 l. c. st. n. a presădat contele Deseffy în cea dintăiu ședință a comunității din Seraiewo. Foile spun, că la solemnitatea aceasta contele era îmbrăcat în uniformă unguerească de gală. Cu toate aceste el a funcționat ca comisariu c. și reg., ceea ce va să dîcă, că până la o ulterioară decizie în corpurile legislative ale monarhiei, pe lângă toată uniforma unguerească de gală, a presidentului țerile ocupate poartă și vor purta caracterul comun.

În rëndul trecut amintirăm pe scurt de o reservațiune de drept subșternută Maj. Sale din partea Cehilor înainte de intrarea lor în senatul imperial. Astiel de reservațiuni s'au repetit din partea reprezentanților cehi și în ambele case ale senatului imperial. În casa deputaților s'a ascultat cetirea reservațiunei fără nici o observare. Însă în casa domnilor, cavalerul Anton de Schmerling a pășit foarte hotărît în contra reservațiunei, disputându'i dreptul de existență și îndrumând pe reprezentanții de naționalitate cehică a și aduce păsurile în decursul desbaterilor. Chiar și aceste păsuri după cav. de Schmerling au să fie reduse și să nu se atingă de lucruri, prin care s'ar vătămă constituțiunea existentă.

Manifestațiunea aceasta este un avis la atențiune asupra celor ce vor avé să urmeze în ambe corpurile senatului imperial și asupra deslegării problemei din cuvântul de tron, care pune în perspectivă neajignirea convingerilor din nici o parte.

După retragerea contelui Andrassy, ne aduc diarele scirea despre un concediu mai îndelungat a lui Bismarck. Concediul acesta inse nu se va termina cu definitiva retragere a principelui. Din contra, după asigurări din mai multe părți, concediul va fi folosit, afară de o petrecere la Varzin, pentru unele escursiuni, între care una la Nizza.

Este greu de a ține firul escursiunilor și întelnirilor ce se petrec și au să se petreacă în timpul cel mai apropiat între diplomați și între capete încoronate. Dar cu toate aceste presa rusască nu încetează de a scuipa foc contra Germaniei și în special contra Austro-Ungariei. Espectorațiunile organelor ruscă, luându-le în totalul lor culminează în următoarele: „Perderile în urma răsboiului din urmă trebuiesc reparate. Rusia trebuie să pretindă fără întârziere partea sa din peninsula balcanică. Austro-Un-

garia i stă în cale. Trebuie nimicită fără întârziere și fără milă. Ce se atinge de Germania trebuie esemplar pedepsită ingratiitudinea ei deamă de urgisire, cu deosebire fățaroasa deserțiune a principelui Bismarck. Între Slavi și Germani nu este pardon. Ori una, ori altă parte trebuie să cedeze și resolvarea acestei cestiuni este în mîna Rusiei.” Neamțul însă dîce: „Bange machen gilt nicht”, adecă: Laudăte gură, că eacă pumnul!

Frucele emancipării învățătorilor nostri confesionali.

Îndată după emanciparea bisericii noastre de cătră ierarchia sêrbească, și anume de loc după emanarea preanaltei Resoluțiuni din 24 Decembre 1864 în puterea căreia, vechia noastră metropolie națională se decretă de reinființată, învățătorii nostri confesionali din Bănat și Ungaria mănecară din toate părțile a apela la bărbații inteligenți mireni de ai nostri rugându'i ca să esopereze la locurile competente decidoare și la Timpu oportun și „emanciparea lor” — adecă a tuturor învățătorilor de apăsările și persecutările (?) clericalilor, anume de ale popilor și protopopilor superiori.

Când apoi pe basa suslăudatei resoluțiuni preanalte și în virtutea articolului de lege IX din anul 1868 se întruni primul congres național-bisericesc constituit ca suprema corporațiune legislativă a restauratei provincii metropolitane a noastre — precum bine se scie — cererile și pretensiunile de emancipare a învățătorilor nostri confesionali se manifestau nu numai prin numeroase memorande și representațiuni colective asternute congresului, ci se ventilau cu mare zel și chiar cu un fel de ocupațiune extremă prin o parte a diaristiceii noastre. Manifestațiunile aceste se păreau că formau o cestiune la a căreia deslegare sunt angajați toți mireni, ba chiar unii puțini și dintre clericali deputați ai congresului de-atunci!

Statutul organic, croit de același congres și sancționat dela preanaltul loc cuprinđend salutare, autonome și liberale dispozițiuni, cari au ținut cont de interesele generale ale clerului și poporului nostru ortodocs, și prin cari s'au inaugurat nu numai dreptul autonomiei noastre bisericesci, scolare și fundatiionale în cel mai liberal mod, ci s'au dat și garantat mirenilor prerogative, de îndoită îndreptățire a reprezentanței în toate corporațiunile organice-electorale, legislative, precum și în cele ale autorităților administrative, în care, mireni de jos până sus, anume: în sinoadele parochiale, protopresbiterale, și eparchiale, precum și în congrese, apoi în comitetele parochiale și protopresbiterale, în consistoriile eparchiale și în consistoriul metropolitan, cu un cuvânt la toate forurile — cu singura escepțiune a celui eschisiv, strins canonic-bisericesc — ocupă loc prerogativ de $\frac{2}{3}$ ca factori reprezentanți ai poporului nostru dreptcredincios.

Astfel fără toată îndoiala, prin a-

ceste dispozițiuni ale statutului organic și special prin instituirea „senatului scolar” dela consistoriile eparchiale și dela cel metropolitan învățătorii nostri populari însetați de „emancipare” își vedură curënd satisfăcute și deplin realizate dorințele poftite și chiar pretensiunile în cel mai strins cuvânt al „independenței” de cătră clericali; ba după cum ne dovedesc evident esperiențele, de până acum, aceasta emancipare și independență, în unele locuri și uneori, în desvoltarea practică și în diferite cazuri și ocațiuni concrete au trecut marginele ficsate, normale, luând o direcțiune și dimensiune cam prea de tot „liberală,” așa încât multe din unele întreprinderi, angajamente și acțiuni ale emancipaților prea liberi și independenți învățătorii ai nostri se manifestară și se constată tocmai astăzi — după consumarea acestei emancipări — de contrarie și dăunoase principiilor și intereselor adevărate confesionale-bisericesci și naționale ale noastre.

Atitudinea învățătorilor nostri emancipati astfel, în viața publică constituțională bisericescă, pe terenul scolar, anume pe cel al așa numitelor „Conferențe și Reuniuni învățătoresci”, cum sînt bunăoară cele deja de mai lung timp înființate în eparchia Caransebeșului, și precum ea, se manifestă în anii din urma la ocaziunea adunărilor generale ambulante, când într'un loc când într'altul, — este cea mai eclatantă dovadă despre acel adevăr necontestabil ca învățătorii nostri, între impregiurările și constelațiunile politice actuale, sînt — deajuns emancipație și pot să lucre din destul pentru a și îndeplini datorința lor, pretinsă atât de recerințele pedagogice cât și de interesele indispensabile ale poporului acestuia.

Mireni nostri, — odată cu capul nu voiau se scie și se audă că învățătorii nostri pretind mai mult și reflectau clericalilor: Da nu ve vine la socoteală „emanciparea” învățătorilor pentru ca să puteți continua reacțiunea (!) și noi să n'o putem paralisa. Ei bine am emancipat pre învățătorii, i-am făcut liberi și independenți așa, încât alegerea și subsistența lor numai depinde absolut dela clericali, ci dela noi mireni, adecă dela votul poporului și dela autoritatea senatului scolar reprezentată $\frac{2}{3}$ de mireni.

Când se constituiră consistoriile eparchiale, cel din Arad, dela primul sinod eparchial dela anul 1870 condus și insufletit de principiul emancipării faptice a învățătorilor nostri, cu ocaziunea introducerii în viață a statutului organic, reformă și inspecțiunea scolară astfel, ca luându-o din mînilor protopresbiterilor tractuali o pusesse în ale mirenilor. Se creară vre-o 41 de cercuri inspectorale concređute mai numai bărbaților inteligenți de frunte, mireni, d. e. unui Dr. Vasiciu în Timișoara Calacean și alții cunoscuți după trecutul lor de esperți și erudiți pe terenul scolar și preste tot pe al învățământului popular.

(Va urma.)

Din Carloviț.

Din o scire telegrafică comunicată diarelor în 9 Octomvire n. aflăm, că s'a resoluat, cu puține modificări, statutul privitoriu la organizarea comunelor (bisericesci), în conformitate cu propunerea comisiunii esmise de congres; de asemenea o parte însemnată a organizațiunii eparchiilor. Paragrafi privitori la constituirea adunărilor eparchiale, cari însuflau temeri, că vor produce o despărțire a membrilor congresului în două partide, după un splendid discurs al referentului Dr. Maximovici, s'au primit aproape cu unanimitate. La propunerea D-rului Polit, comisiunea congresuală este prin protocol însărcinată, a aduce în sesiunea cea mai de aproape un proiect despre reducerea eparchiilor și despre alegerea episcopilor. Între membrii congresului domnesce cea mai bună armonie. — Răspunsul cabinetului Maj. Sale, prin care Maj. Sa mulțamește pentru felicitările ce i s'au adus cu ocaziunea onomasticeii preînalte, a fost primit cu entusiasm.

Politica orientală a Austro-Ungariei.

Cetăm în „Correspondența ungară” organul comitelui Andrassy:

„Ministeriul comun privește acțiunea militară a Austro-Ungariei ca terminată prin intrarea trupelor sale în districtul Novi-Bazar. El se va mulțami cu executarea tractatului de la Berlin, în scopul de a menține integritatea imperiului otoman în marginile ficsate de acest tratat.

„Prin pozițiunile militare ce ocupă Austro-Ungaria în momentul de față, ea are garanții îndestulătoare de a face să se simtă înjurierea sa în fața tuturor evantualităților și pretutindenea unde vor cere împregiurările.

„Cabinetul din Viena nu voesc să meargă până la Salonic, nici nu se gândesc a lua în stăpânire calea Dunării. El înțelege cu totul altfel misiunea politică a Austro-Ungariei ca să admită în progrma sa asemeni experiențe care i-ar aliena naționalitățile, al căror sprigin și a căror încercare Austro-Ungaria are nevoie să o câștige. Românii și Albanesii sunt aliații firești ai Austro-Ungariei, pe cât timp va fi vorba de-a respinge năvălirea panslavismului în Peninsula balcanică.

„Urmând o politică de expansiune cabinetul austro-ungar ar descepta susceptibilitățile Românilor și ale Abanesilor și foloasele materiale, ce s'ar puté dobândi prin aceassa n'ar compensa nici de cum greșala politică de a împinge sus citatele naționalități în brațele Rusiei. Executarea tractatului de la Berlin a creat Austro-Ungariei o basă îndestulătoare pentru o politică conservatoare în Orient, asigurându-i pozițiuni militare, care îi permit de-a împedeca realizarea ori-cărei schimbări eventuale în Orient, care ar fi contrariă intereselor monarhiei. Austro-Ungaria nu va face un pas nici înainte nici înapoi; dar ea va astepta cu arma la braț dezvoltarea ulterioară a afacerilor din Orient.

„Cea ce am spus constituie fondul programei baronului Haymerle, programa, pe care Parlamentul ungar și delegațiunea ungară o vor sprigin cu comitele Andrassy în frunte. Se înțelege de sine, că aliata noastră, Germania, care a contribuit la realizarea acelei programe, nu va puté de cât să o aprobe.”

Încetarea alianței celor trei împărați.

„Gazeta Crucii”, vorbind în numărul seu de la 3 Octobore despre încetarea alianței celor trei împărați, dăce:

„Numai această schimbare a putut să provoace mahnirea înverșunată a diarelor rusesci în contra Germaniei. Numai aceasta poate explica convorbirea principelui Gorciakoff cu correspondentul diarului „Soleil” convorbire care, afară de o expresiune a remas nedesmințită. Bărbatul de stat al Rusiei, care de altminterlea nu e deprins a convorbi cu diaristii, trebuia să vadă că această cale nu poate să ducă la o alianță cu Franția; căci nu ducele Deacazes, care în tot-deauna a visat o asemenea alianță, e la cârmă în Paris, ci adversarul seu, d. Waddington, a căutat necurmat a strânge legăturile cu Englitera și a întreținé bune relațiuni cu Germania. Acestui bărbat de stat, care în tot-d'una cu prudența a căutat să stea de parte de ori-ce complicațiuni, îi ofere principele Gorciakoff alianța Rusiei, care e sdrunsinată financiarmente și e adânc slăbită prin încurcăturile din întru. Nereușita acestui apel îi va fi dovedit, că a făcut o falsă trăsătură de șac și că a compromis cu deservire relațiunile Rusiei cu celelalte două puteri.

În facia acestor împregiurări, visita principelui Bismarck la Viena și deamna primire ce a avut, apar într'o lumină deosebit de importantă. Pe comitele Andrassy, îl cunoscea pentru că, așa dăcând, convișuseră împreună. Comitele nu e omul inițiativei rezolute, dar demersul și l-a împlinit cu o deosebită dibăcie în împregiurări foarte grele și cestiunea Bosniei a trecut-o ast fel prin Camera Ungariei în cât aceea nu mai poate face nimic în contra ei. Cu aceasta, el și-a resoluat problema și acum se retrage. Cancelarul Germaniei însă s'a convins, că schimbarea de persoane nu atinge de loc politica esternă a imperiului austriac și că alianța cu Germania rămâne peatra lui fundamentală. Alianța celor trei împărați în forma ei de până acum s'a sfârșit, nu din cauza vre unei certe, ci prin dezvoltarea naturală a lucrurilor și pentru că partida panslavistă nu și-a găsit socoteala într'ensa. Planurile ei nu se pot unii cu interesele Austriei în Orient și visita Principelui Bismarck dovedesce, că Germania în această privire stă în partea Austriei.

„Aceasta e cu atât mai important, cu cât e evident, că tratatul din Berlin e numai o stațiune (étape) a cestiunei Orientului. Căderea Turciei înaintea, fără de a se puté oprî. Pe când soldații și funcționarii nu și primesc lefurile, putreda gospodărie a Effendilor durează necurmat. Sultanul n'a achitat de luni întregi socoteala măcelarilor, dar cu toate aceste construiesce un *aquarium* care costă peste o jumătate de milion. În privința reformelor nu mai amintim nimic; Englesii sunt plățiți necurmat cu vorbe frumoase; dar, pe cât timp nu vor lua în mâna lor afacerile, nu vor puté realiza ceea ce doresc. Nu mai încape dar îndoială, că aceste stări de lucruri vor duce mai curând sau mai târziu la o catastrofă și atunci poziția Austriei la Lim, rezămată pe alianța Germaniei, se va afirma strălucit. Deja Montenegro, Serbia și România își caută razemul lor natural în Viena și Bulgaria, cu toată recunoștința ei pentru Rusia, va trebui să le urmeze, chiar și pentru motivul cestiunei drumului de fer.

„Dobândească ori nu alianța austro-germană o sancțiune în scris, însă e în natura lucrurilor ca ea în tot momentul să fie lărgită prin adărea Engliterii. Aceste trei puteri n'au în Orient interese opuse: din contra Englitera și Austria sunt avisate la spriginul lor reciproc, după cum a accentuat în totdeauna principele Metternich. Unite odată cu Germania, această triplă-alianță va fi apoi stăpână pe situațiune, în contra voinței ei nu se va puté face nici un rebel

în Europa. Pentru acest motiv, presa engleză feliicită ca o nouă garanție a păcii reinnoirea legăturilor între Germania și Austria. Ne aflăm dară la punctul de plecare al unei nouă situațiuni. Cum se vor desvolta relațiunile interne ale Austriei, Rusiei și Franciei nu se poate prevedé, precum nu se poate sci nici dezvoltarea lucrurilor în Afganistan; însă înțelegerea celor trei puteri, Germania, Austria și Englitera precum și iubirea ce o are pentru menținerea păcii cabinetului actual al Franciei, cu toate declarațiunile lipsite de tact ale d-lui Lepère făcute la Montbellard, par a garanta pacea Europei, de care are atâta nevoie pentru reîntremarea ei economică.

„În această privință, salutăm cu bucurie scirea autorisată a diarului „Wiener Abendpost”, că la Viena doresc a stabili o înțelegere pentru înlesnirea comunicațiunilor și tarifelor între Austria și Germania. Amicia politică dară se completează în mod fericit prin strînse legături economice.

„În ceea ce privește pe Rusia, apoi aserțiunile diarului „St. Petersburg Zeitung”, că principele Gorciakoff a stat departe de întâlnirea „celor doi bărbați de stat nesinceri, și ne aduce aminte de povestea strugurilor acri. Nu ne pare însă imposibil că Rusia, după ce va cumpăni mai bine starea de izolare, își va modifica politica, se va retrage în cercurile ei vechi și va vîdeca relele ei interne; căci altfel cunoscuta vorbă a cancelarului rus ar trebui să se modifice astfel: „La Russie boude, mais ne se recueille pas.”

Răspunsul d-lui Calimaki-Catargi.

adresat diarului le „Tems” și publicat în numărul de la 5 Octomvire al numărului diar.

Domnule director! Nu e cu puțință, de-a lăsa fără răspuns critica pasionată ce face d. Crémieux celor ce se petrec în România, într'o scrisoare pe care „Le Temps” a publicat-ori și căreia autoritatea și marea situațiune a aceluia, care o suptsemnează îi dă o reală însemnatate.

E mult timp de când d. Crémieux a întreprins în contra României o campanie care nu pare aproape de sfârșit. Trebuie poate se recunoascem că tocmai această atitudine a președintelui Alianței Israelite n'a contribuit puțin, a mări dificultățile cestiunii, ce ne preocupă, căci una din cele mai vii imputări, ce Românii fac Evreilor este de-a se supune unei autorități vrășmașe țerei.

Ei le mai adresează o alta numai puțin întemeiată: aceea de a nu fi esacți în espunerea numeroaselor plângeri ce fac în privința condițiunii lor de existență în România. Astfel se esplică de sigur erorile ce conțin lunga enumerațiune de restricțiuni, care după d. Crémieux, isbesc pe coreligionarii sei la noi.

Sunt cu totul dispus, de a dovedi contrariu cu afirmările onorabilului președinte al alianței pe temeul unor rapoarte negreșit necontrolate, că Israelii au dreptul de domiciliu permanent la țară: că țin multe moșii în erendă; că sunt întreprindători de accise în multe comune; că au pretutindeni cărciume și debite de spirituoase; că în cea mai mare parte din orașele Moldovei posed mai mult de jumătatea caselor și altor imobile; că iau parte la licitațiunile publice; că sunt profesori, medici farmacisti; și că întru cât privește profesiunile neliberale exercită pe toate acele care sunt permise și chiar pe cele ce nu sunt.

Ceea ce e adevărat e, că n'au avut până acum și n'au nici facultatea de a dobândi proprietăți rurale nici posibilitatea de a dobândi drepturi politice.

D. Crémieux nu vrea să țină de loc samă de împregiurările particulare și locale care opresc executarea imediată și deplină a marii reforme sociale și economice pe care tratatul de la Berlin a impus-o României. Densul acuză pe guvernul român, că nu face cu violența ceea ce densul a făcut cu atâta curagiu în folosul Israeliiților din Algeria pe când Franția era în luptă cu străinul.

Guvernul nostru nu are într'adevăr această dibăcie. El are o grige cu totul alta; caută pe de o parte a face pe România să primească un progres necesar și salutar, și pe de altă parte de a dobândi dela puteri timpul de care are trebuință spre îndeplinirea unei schimbări atât de adânci în instituțiunile unei țeri. Acesta a fost obiectul călătoriei d-lui Boerescu; aceasta este spiritul proiectului de lege care e acum în desbatere în camerele noastre.

Acest proiect este el contrariu dispozițiunilor tractatului dela Berlin? Lăsa-va el pe Israeliiți într'o situațiune mai puțin avantagioasă decât pe care o au acum? El nu e de sigur atât de radical ca decretul prin care d. Crémieux a emancipat pe Evreii din Algeria; dar introduce într'un mod formal în legislațiunea noastră principiul stabilit de art. 44 din tratat.

El asigurează tuturor Israeliiților, străini sau nu, deplinul exercițiu al drepturilor civile. El recunoasce imediat calitatea de cetățean tuturor celor, cari au dat dovești de asimilare cu poporațiunea română, prin partea ce au luat la sarcine și prin serviciile ce au adus. Dacă numărul lor este „ridicul de mic, a cui e vina? Evreii înșiși trebuie să l marească de aci înainte, întrând cu mai mult patriotism decât până acum, în calea ce le indică paragraful 4 din noua dispozițiune constituțională, care acordă dispensa de stagiul tuturor Evreilor indigeni, cari vor cere camerelor naturalizarea. Acesta e sfatul înțelept ce le da d. Waddington, dăcând în congresul dela Berlin: „Dificultățile locale vor fi mai ușor înlăturate în România, când principiul egalității de drepturi și al libertății religioase vor fi recunoscute și când rasa evreiască va sci, că nu are nimic de așteptat de cât dela propriile sale silințe și dela solidaritatea intereselor sale cu ale poporațiunilor indigene.”

Ar fi de dorit ca, în loc de a asmuți opiniunea publică a Europei în contra României și în contra guvernului seu, d. Crémieux să țină coreligionarilor sei limbajul d-lui Waddington și să se silească a i face să înțeleagă că, pentru a avé o patrie, nu e de ajuns de a se nasce în ea, sau de a o esploata.

Opera de pacificare și de civilizațiune, care se urmăresce pretutindeni nu ar puté decât să câștige.

Binevoiți a primi, vè rog d-le director, asigurarea înaltei mele considerațiuni.

Paris 3 Octobore 1879.

Agentul diplomatic al României.
N. Callimaki-Catargi.

Varietăți.

* Preasânția Sa P. Episcop al Aradului Ioan Mețian a sosit duminică cu trenul dela ameați aici spre a lua parte la ședințele consistoriului metropolitan.

* (Consistoriul metropolitan) s'a întrunit eri mai întâiu în ședință plenară. După aceasta vor urma ședințele în senate. Din afară au sosit tot duminică aici pentru participare la ședința P. Prot. al Brașovului I Iosif Barac, P. Prot. al Timișoarei Meletie Drăghiciu, P. Prot. al Orăviței Iacob Popoviciu, P. Prot. al Totvaradiei Iosif Beleş, P. Prot. al Caransebeșului Nicolau An-

dreevici P. Michail Vălcean par. în Dognecea Dr. Paul Vasici, Ștefan Iosif, Ioan Bran de Lemeni, Iulianu Ianculescu, I. T. Popoviciu. Eri au sosit: dd. Ioan Lengher, Ioan Gal prot. Dl. Vincentiu Babesiu este mai demult în Sibiu.

* (Societatea de lectură Andrei Șaguna) pe baza statutelor ei s'au constituit cu datul de 26 Septembrie st. v. a. c. în următorul mod:

1. Conducător-președinte profesorul seminarial dr. Daniil P. Barcian.
2. Vic. președinte Gerasim Sêrb c. a. III.
3. Notar de corespondențe Ioan Marian c. a. III.
4. Notar al ședințelor Adam Groza c. a. II.
- 5). Casar Sevastian Olariu c. a. I.
- 6). Controlor Andrei Bărbos c. a. III.
- 7). Bibliotecar Nicolau Borza c. a. II.
- 8). Vic. Bibliotecar George Moldovan ped. an. II.
- 9). Redactor al foaiei „Musa” Georgiu Bobeș c. a. III.

Ear membrii în comitet s'au ales următorii: Pavel Menea și Basiliu Bălan c. a. III.

Romulus Furdui și Georgiu Candrea c. a. II.

Ioan Micu și Nicolau Neamț c. a. I și Ioan Sava pedagog an. III.

Gerasim Sêrb, Georgiu Bobeș.
v. președinte. notar adhoc.

* (Convocare). Adunarea generală a reuniunii învățătorilor rom. din tractul S. Sebeșului și A. Iulie, convocată pre 8/20 Sept. v. a. c., din cauză că a fost prezenți numai 17 învățători, amânându-se pre 26 Oct. a. c. Subscrișul conform acestei deciziuni convocă din nou, pre învățătorii din tractul S. Sebeșului și A. Iulia la adunarea generală ce se va ține în 26 Oct. st. v. a. c. în localitatea scoalei rom. gr. or. din Sebeș.

S. Sebeș 1 Octobrie 1879.

Zevedeu Murășan.
* (Mulțămită publică) Subscrișul pătruns și condus de simțimentul de recunoștință ce'l nutresc în inimă mi față cu mult stimății domni medici din Abrud Dr. Nagy Carol și Dr. Alexandru St. Șuluț, cari prin neobositele stăruințe, rarul tact și perfectă cunoscință de lucru — cu ajutorul celui atot puternic — le-a succes a scoate pre iubitul meu fiu, student octavan Niculau Adamoviciu, care devenise victima gravului morbum numit *Thiphus*, din brațele morții — vin prin aceasta publice ale exprima profunda mea mulțămită și recunoștință ce o voi păstra în toată viața mea — felicitând totodată poporul munților apuseni, că este fericit a avea în sinul seu asemenea medici.

Dionisiu Adamoviciu,
paroch în Abrud.

* (O nouă împărțală a timpului). O foaie berlinesă scrie: „Sistemul decimal a ajuns prin reforma momentelor, măsurilor și pondurilor la domnie, și prin urmare dacă voim să fim consecuenți nu trebuie să ne sfim a împărți și timpul nostru după sistemul decimal. încă înainte cu 5 ani a propus un anumit Ferd. Noll în Brandenburg a împărți ziua în 20 oare și oară în 100 de minute, a însemna apoi oarele după olaltă „1 oară până la 20-a oară.” Serviciul postelor telegrafelor și al drumurilor de fer s'ar ușura mult prin aceasta, căci numirile de „diua”, „noaptea”, „inainte și după ameași”, „dimineața și sara” ar devoni superflue. Acuma se împarte ziua în 24 oare, oara de 60 minute = 1,440 minute, minuta de 60 secunde = 86,400 secunde, secunda de 60 terțe = 5,184,000 terțe. După poopunerea lui Noll se împarte: ziua în 20 oare, oara de 100 minute = 2000 de minute, minuta de 50 secunde = 100.000 secunde, secunda de 50 terțe = 5,000,000 terțe. Dintr'o singură privire se vede, cât de mult s'ar simplifica prin aceasta împărțirea timpului așa încât prin folosul acesta ar fi învinse neplăcerile stadiului de tran-

sițiune. Cu toate aceste congresul telegrafic din urmă a declarat, că proiectul lui Noll „nu e apt de a se supune unei discuțiuni.” Aceasta însă nu a descurajiat pe d. Noll care a dat ordin să se facă mai multe cearșornice după sistemul seu și le-a espus la vederea publicului în Berlin. Proiectul lui Noll are încă un viitoriu; directorul observatorului din Berlin încă s'a exprimat în favorul acelu proiect.”

* (Esposițiunea de vinuri) de țelărie și de obiecte pentru potcovitul cailor avu loc Marți și Mercuri 7 și 8 Sept. în Brașov. Din România au fost puțini vizitatori. Juriul a premiat mai multe feluri de vin și mai multe firme pentru obiecte espuse. Nu putem numi nici un nume de oare-ce până astăzi n'am primit copia procesului verbal ce ni s'a fost promis. *Gaz. Trans.*“

* (Mișcări revoluționare în Spania. „L'Indépendance belge” primesce din Madrid următoarea telegramă cu data de 29 Septembrie:

Gvernul, în fața uneltirilor revoluționare care se simt în rândurile armatei din principalele orașe din provincii, a pus să se aresteze mai mulți oficeri și emisari amestecați în această propagandă.

Ca măsură de precauțiune s'au arestat în același timp generali cunoscuți pentru ideile lor, dênșilor s'au acordat paspoartele lor pentru străinătate, astfel de esemplu lui Costa, Hidalgo, Merelo.

S'au confiscat documente, proclamațiuni și liste care dovedesc că această agitațiune e creată de federaliști și cantonalisti uniți cu republicanii moderați. Amicii d-lor Castelar, Serrano și Serdoal sunt cu totul străini de aceste conspirațiuni: cu toate aceste s'au luat măsuri militare și polițenesci în contra acestor intrigi.

Presa ministerială, vorbind de primirea ce s'a făcut amnestiaților în Francia, lasă a se înțelege că întoarcerea acestora cauzează o oare care îngrijire. Scrierile privitoare la încercările separatiștilor din Cuba și la agitațiunea Negrilor, nu sunt de loc linistitoare, de vreme ce generalul Blanco cere 20,000 oameni, cari au și fost promiși, după cum asigură „Gazeta oficială”.

* (O boală interesantă de creeri). Doctorul Solger, cunoscutul literat și limbist, care a murit ca ministru de finance al Statelor Unite, a avut nenorocirea de a căde de pe cal într'o plimbare făcută la Vasington, lovinduse cu capul de o peatră. După acest accident s'a ivit un fenomen foarte curios; Solger, care era căsătorit cu o Francesă vorbind cu dênșă și cu copii sei limba franceză și englesă, s'a pomenit că nu mai poate vorbi altă limbă, decât limba sa maternă, adică cea germană. Până la moartea sa, care a avut loc scurt timp după acest accident, doctorul Solger nu putu vorbi cu membrii familiei sale, de cât numai prin dragoman.

Nu de mult, a fost dus într'un spital din Londra, un om, care cea mai mare parte a vieții sale o petrecuse în Englitera, fiind de origine Belgian. El primise o lovitură la cap, și d'atunci nu mai scia nici un cuvânt englez, începând earăși a vorbi limba valonă, pe care o uitase cu deseversire.

* (12,580 lei noi găsiți). În magazia de haine gata a d-lui Heinrich Grünbaum, Graben No. 26 din Viena la 2 a. c. stil nou pe după prânz un tiner care cumperă un pardesiu, depărtându-se pe urmă. După câte-va minute, el se reîntoarșe earăși, dîcînd că s'au resgândit, și că vroesce a preschimba pardesiuul pe care îl avea deja îmbrăcat, contra unui surtoc de toamnă. Această cerere a cumperătorului care vorbea franțozesce fu îndeplinită, el se desbracă de pardesiu, îmbracă surtocul și pleacă. D-l Grünbaum voind a pune la o parte acel pardesiu, găsi în posunariul din lăuntru un portofoliu

care conținea parte în monedă sunătoare parte în hărtii de valoare, suma de 12,580 lei noi, pe care îl uitase cumperătorul în posunariul interior al pardesiuului. Fiind că acel străin până astăzi încă n'au reclamat portofoliul seu, apoi Dl. Grünbaum l'a depus la poliție. Se dice că acel ce a uitat portofoliul e un Român. Avis pğubășului, și rugămintele tuturor țiarilor române de-a reproduce aceasta.

Loc deschis.

Onorată Redacțiune! „Telegraful Roman” de Marți 25 Sept. a. c. Nr. 112 cuprinde o corespondență din Gurariului despre moartea parochului nostru de-acolo Ioan Manta și despre actul funebral sêvêșit în 11/23 curgătoriu prin mine cu alți șapte preoți.

Numita corespondență anonimă, semnată cu z. se atinge de persoana mea în un mod infam.

Un om onest și de caracter, dacă scie că ese în publicitate cu un adevăr n'are trebuință săși ascundă numele, el nu se sfiesce a sta înaintea publicului cu fața descoperită, nemascată; numai minciuna, calumnia, poltroneria se ascund de lumina ții în întunerecul nopții și al anonimității.

Demnitătea mea nu'mi permite să stau de vorbă cu atari cucuveice nopturne.

Ce privesce citatele din cuvântul meu funebral la înmormântarea repausatului paroch Ioan Manta, ear cu deosebire interpretările aceluora și deducerile din acele, mă mărginesc a le declara pre acele de minciuni infame și calumnii malițioase, demne de fabricatoriul lor z. fie acela ori cine va fi.

Rog pe onorata redacțiune să binevoiască a da loc acestora în cel mai de aproape număr al „Teleg. Rom.” Sibiuu 27 Sept. 1879.

I. Hannia m. p.,
protop. direct. prof. și ases. consistorial.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Coloniști români între Ruteni și Poloni.

(Urmare.)

Tot aceea se poate susține apoi cu același drept și despre timpul (1379—1382), când Ludovic cel Mare însuși, precum nu mai puțin despre timpul (1382—1387), când flica sa, regina ungurească Maria au guvernat Haliczul. Și acești regenți au trebuit să se razime mai cu seamă pe ocupațiuni militare și pe colonii cari — întrucât locuitorii proprii maghiari de regulă nu părăsesc țeara lor¹⁾ încă erau în preponderanță Cumani și mai cu seamă Români. Aceasta se vede cu deosebire din împregiurarea aceea, că aflăm într'un document din anul 1390 pe un anume „*Dzurgio de Stupnica*”, care pe sine se numesce „*Voywoda Valachorum*” dându-ne prin aceasta de scire, că în satul Stupnica (cercul Sambor, posta Podbuz) și poate că și în împregiurimea lui s'a aflat deja de mai mulți ani o însemnată colonie română. Existența satului „*Woloszcza*” în apropiere po-

¹⁾ Cel puțin nu e cunoscut până acuma nici un sat în Galiția, ce — dacă nu acuma, apoi cel puțin mai înainte, — s'a fi fost locuit numai de Maghiari, poate că cu excepția localităților Wegiersca și Wola Me-gierska în cercul Jaroslaw. Coloniile maghiare din Bucovina sînt de origine mai recentă. Și numeroșii magnați unguresci, cari după Dlugosz au primit dela regele Ludovic cel Mare orașe și pământuri în provincia Rusia, de sigur n'au fost cu toții năs-cuți Maghiari, ci precum se vede prea lămurit dintr'un document al starostului Sciber din Sanok, Akta grodz. i ziem., VII, 46—48, ei au fost și Români.

trivită de Stupnica face părerea aceasta încă mai plausibilă și dovedesce, că în ținutul Samborului de astăzi coloniile românesce în adevăr pe timpul acela n'au fost nici o raritate. Și orașelul Bolochow, ce într'un document din anul 1472 se numesce espres „*villa Valachorum*”, precum și satul Woloska wies (verbal: sat valachic), ce se află în apropiere de Bolochow, s'au înființat după părerea mea tot pe timpul principelui de O-peln sau pe timpul lui Ludovic cel Mare și al Mariei, și ele întocmai ca și celelalte colonii române situate la strimtorile între Halicz și Ungaria, nouă însă în special necunoscute — au avut fără îndoială scopul, a asigura eventual retragerea trupelor de ocupațiune din Przemysl, Leopole, Halicz, Jaroslaw, Lopatyn, Grodek, Rohatyn, Trebowla, Sniatyn, Kremenetz și Olesko, poate că și din alte orașe galițiane și wolhynice. — Sub stăpânirea regelui Ludovic și a ficei sale Maria, dacă nu încă mai înainte, în munții „provinciei Rusia” (adeacă în Galiția de ost de astăzi, inclusive vechia starostie a Sanokului) se vor fi așezat și acele familii, cari se țineau de armele (marca) „*Sas*”, și cari după espresa asigurare a lui Dlugosz au fost de origine românească. „*Sas Dragovic, alias Sasso-wie*” — dice Dlugosz după ce a descris emblemele armelor acestora — „*Genus valachicum ex montibus et silvis provinciarum Russiae, qui Poloniny nuncupantur, ducens originem*”. — Și întrucât membrii acestui neam nobil au fost destul de numeroși deja pe timpul lui Iohannes Dlugosz (1415—1480), putem trage conclusia de sigur foarte firească, că înriurinta românească în Galiția a fost mult mai intensivă și mult mai timpurie de către Ungaria, decât din partea Moldovei mărginașe înspre sud-ost, respective din partea Bucovinei de astăzi, și că înriurinta românească afară de aceea a scos la lumină un strat social, care a fost chemat, a înlocui vechia boierime, acum ruinată, a Galiției cu o nobilime nouă, formată după modelul apusean.

Din timpul reginei Hedwig (1384—1399) și al bărbatului ei Ladislau Jagiello (1386—1434) ne sînt păstrate numai puține indicii pozitive despre progresul colonizației române din Galiția (întrucât adecă ea a pures din Ungaria). De aceste se ține: 1.) un document al regelui Jagiello din a. 1402, pe baza căruia frații Jurij, Zanko și Dymitr din Ulicz au primit în dar pustietatea Dobre (astăzi un sat în cercul Bircza), și 2.) un document al aceluiași rege din anul 1431, prin care satul Turka se predă pentru vecie unui anume *Vancza* și fiilor sei Chotko, Jwanko și Zanko. În documentul lui Iagiello din anul 1431 se află verbal următoarele:

„*Ne error oblivionis etc. proinde Nos Vladislaus, dei gratia rex Poloniae etc. significamus tenore praesentium etc., quomodo inspectis fidelibus servitiis, quibus Vancza Valachus cum filiis suis: Chotkone, Iwankone et Zankone, a nonnullis partibus Nobis hostiliter occurrentibus, Nos et regnum Nostrum praecavendo, complacuit et aucto fidelitatis studio praestantius in futurum poterit complacere, horum intuitu cum pueris suis praedictis gratiae nostrae praerogativa cupientes consolari, sibi dictisque filiis suis et eorum successoribus villam nostram Turka in terra Russiae et districtu Samboriensi super fluvio Stryj in metis Hungariae²⁾ sitam, cum silvis, mericis, borris, aquis, campis etc.*”

²⁾ Însemnarea: „*in metis Hungariae*” e neesactă și în adevăr nu se poate lua verbal, de oare-ce dela Turka până la granița ungurească chiar și în linia aerului tocmai sînt încă vre-o 3—4 miluri.

prout in suis metis et graniciebus, ³⁾ puta ab illem loco arboris, vulgariter nuncupato Sursury, et quodam vado, vulgariter Brod, proximo campo Issay dicto, deorsum dictae haereditatis... ad praefatam villam spectabant ab antiquo etc., damus, donamus, inscribimus praesentibus et largimur donatione perpetua et in aevum etc. Ratione cuius donationis idem Vancza cum filiis suis ipsorumque successoribus legitimis ad quamlibet expeditionem cum quatuor sagitariis in equis decentibus nobis et nostris successoribus servare tenebuntur et sunt astricti... Actum in Medica feria quarta infra octavas s. Joannis Baptistae a. D. 1431 etc.,

Dintr'o confirmatie a urmașului nemijlocit a lui Jagiello, a regelui Ladislaw III, se vede totodată, că aceasta „villa” Turka, a fost altcum o pustietate mare (ea se numește în documentul respectiv „vastitas seu hereditas deserta”), care a trebuit mai întâi să se cultiveze și să se impopuleze; că sus numitul Vancza și fiii sei au fost veniți din Ungaria (Valachi, advenae de Hungaria), și că lor li s'a făcut dania de către Jagiello cu acel scop, pentru a i remunera de o parte pentru serviciile deja făcute și de altă parte pentru a-și asigura serviciile lor și pentru viitoriu. Ori și cât însă de insuficiente sunt datele aceste, ele totuși mai mult sau mai puțin ne permit a admite ca sigur, că colonizația Românilor în Galiția n'au încetat nici sub stăpânirea reginei Hedwig și a soțului ei Jagiello, ci ea s'a continuat neimpedecată pe căile cunoscute în acele teritorii, cari se mărginesc cu regatul Ungariei.

(Va urma).

³⁾ Cât a fost de mare teritoriul, ce s'a dăruit de regele Jagiello Românului Vancza și fiilor sei sub titlul „villa Turca”, se poate vedea mai bine dintru aceea, că pe acest teritoriu s'au înființat în deceniile următoare afară de satul Turca cu atinențele sale încă și satele: Iasionka, Iawora, Ilnic și Mielniczne. Și chiar când în anul 1538 la propunerea reginei Bona s'a instituit o comisiune, care avea să examineze esactitatea posesiunilor urmașilor Românului Vancza, și aceasta a mai conces încă, că Iawora, Ilnic și Mielniczne sunt situate pe teritoriul, ce se ține de satul Turca; Iasionka însă, o parte din Ilnic, Ilniczek și Zawadka se pretindea, că se ține de teritoriul regesc. Cfr. Dok-Samb., l. c., II, pag. 60.

Economic.

(Prefacerea inului în mătasă). In Lyon, Franca a inventat unul mătăsăriei de a da tortului de în fața și forma mătăsăriei. Tortul de in, după ce s'a tractat cu unele chemmicale, se moaie într'o soluțiune produsă din remășițe de mătasă, și aci se obduce cu o peliță de mătasă, și așa se țice a fi în stare, de a înlocui mătasa în privința curățeniei, a splendoarei și a elasticității.

Materialul nou de țesut se țice a nu mai sēmēna la in, ci se arată ca un fir de mătasă scilpicios și foarte tare.

Diarele franceze „Petit Lyonnais” și „Salut Public”, tractează această invențiune ca și pre un adevēr constat. După aceste foi în dīlele trecute s'a prezentat la mai multi fabricanți de mătasă din Lyon, un domn din Paris care a oferit această invențiune pentru trei milioane franci, asigurându-i că dintr'un chilogram tot de in, ce ăr costa 9 franci, se poate pregăti o țesetură, care nu numai că în toată privința va fi egală cu țeseturile de mătasă, ce costau la 35 franci de chilogram, ci le și întrece.

Nefind fabricanții aplicați să se dimită la oferte, se țice că respectivul a făcut probe, cari așa de bine au succes, încât după una oară suma cerută de 3 milioane a fost subscrisă din partea acelor fabricanți, a căror nume se poate și numi.

S'a constituit o reuniune de acțiuni cu scop de a exploata invențiunea aceasta, cu un capital de șese milioane, inclusive suma de 3 milioane rezervată pentru inventatoriu.

Ambe foile afirmă că acțiunile reuniunei respective de câte 500 franci, după două dīle se căutau oferindu-se câte un premiu de 30 procente suma nominală, adecă cu 650 franci.

Dacă întru adevēr va succede și această întreprindere atunci se va schimba cu totul industria mătăsăriei, precum și aceea a inului, cu deosebire cest din urmă va fi

mai căutat, atunci poate că se va cultiva și la noi în măsură mai mare ca până aci.

„Echoul.”

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 28 Oct. imob. rēmasului dupa George Robner în Ludveg (judec. cerc. Teaca); în 15 Oct. imob. Mariei Gross în Reci; în 15 Oct. imob. lui Michail Schuller în Sibiu (trib.); în 3 Noem. și 3 Dec. imob. lui Michail Chitulea în Cetea (judec. cerc. Aiud); în 31 Oct. imob. lui Iosif Farkas în Székelyhid (judec. cerc.); în 9 Dec. și 9 Ian. 1880 imob. lui Ioan Farkas în Chelaceea, Chechiza și Felci (trib. Dej); în 6 Noem. și 6 Dec. imob. lui Petru András și soți în Sacadate (trib. Sibiu); în 15 Oct. imob. lui Simion Șerban în Fizes (trib. Dej); în 19 Noem. și 19 Dec. imob. lui Michail Frūhn în Cisnădie; în 20 Noem. imob. lui Michail Preis în Alțina (trib. Sibiu); în 15 Oct. imob. moștenitorilor minoreni, Alecsandru și Eugen Armos și soți în Székelyhid (judec. cerc.)

Nr. 205.

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan în parochia de classa I. Albac-Arada lângă neputinciosul paroch de acolo Petru Nicole, în protopresbiteratul Zlatna-superioară, în urma concesiunei mai înalte, se deschide concurs până la 28 Octobře a. c.

Emolumentele sânt: din toate venitele parochiale a treia parte.

Doritorii de a ocupa acest post, au de a-și subșterne petițiunile la subscrisul în Abrud, instruite conform „Statutului organic” cu atestat de maturitate, absolutiu de clerică, cu atestat de calificațiune, și atestat că a funcționat și ca învățatoriu.

Abrud, 20 Septemvre, 1879.

Comitetul parochial gr. or. Albac-Arada, în conșelegere cu

Ioan Gall m. p.,

protop. și adm. Zlatnei-superioare.

Nr. 95.

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parochii de classa a III din Sâmbăta-inferioară, protopresbiteratul Făgărașului II, se escrie concurs până la 28 Octomvre a. c. st. v.

Emolumente sânt:

1. Venitul epitrafirului după regularea parochiilor peste tot 141 fl.
2. O dī de lucru de vară și o dī de earnă sau aceea plătită cu bani a 1 fl. dela 100 gazde 100 fl.
3. La bobotează 30 fl.
4. Dela un sărindar ce obicnuesce comuna în tot anul 10 fl.

Anul abonamentului se începe cu 1-ma Octomvre c. v.

Foile beletristică, științifică și literară cu ilustrațiuni apare în Sibiu sub redacțiunea d-lui Iosif Popescu, în editura d-lui W. Krafft la 15 și ultima fe-cărei luni în fascicule de câte 2 coale.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România:	
Pe 1 an	6 fl. — cr.	Pe 1 an	16 lei noi.
" 6 luni	3 " "	" 6 luni	8 " "
" 3 " "	1 " 50 cr.	" 3 " "	4 " "

Prețul abonamentului se poate trimite din Austro-Ungaria prin asig'n. postale, din România în bilete hipotecare și în marea postale.

Abonamentele se fac la

editorul W. Krafft în Sibiu, la birourile postale și la librării.

Foata va aduce în coloanele sale articuli de scință cu scop de a instrui pe cetitori în toate directiunile cugătării omenesci, se va sili a respândi în public acele cunoscințe, care sânt nedispensabile atât pentru indiviți, cât și pentru națiuni întregi, de câte ori e vorba de un adevērât progres în civi-lizațiune. În partea beletristică se vor oferi publicului, mai cu samă secunlii frumos, o lectură nu numai distrăgătoare, ci și utilă, căreia să nu i se străine-nici principiile estetice, nici regulile bunului gust. Foata va trata materiile literare din cele mai interesante, având pururea în vedere originalitatea obiectelor și a cugătării, puritatea limbii și claritatea modului de a scrie. Ilustra-țiunile vor coresponde asemenea așteptării onor. public.

Din anii premergători al foalei „ALBINA CARPATILOR”

se află esemplare la W. Krafft în Sibiu cu prețurile următoare:

Tom. I	constatător din 30 coale cu preț de	3 fl., sau 7 lei 50 bani.
" II	" 30 " "	3 " 7 " 50 "
" III	" 45 " "	5 " 12 " 50 "

5. Dela erar pentru prestarea funcțiunilor la personalul ergheliei de cai erariali 50 fl.

6. Folosirea cintirimului bisericăi 5 fl. Suma 336 fl. v. a.

Cei ce ar dori să ocupe această stațiune parochială sânt poftiți, ca în terminul fiesat sē-și aștearnă concursele sale instruite cu documentele recerute în înțelesul „Statutului organic”, nubscrisului oficiu ppresbiteratul. Avrig 27 Septemvre 1879.

În conșelegere cu comitetul parochal.

Vasile Macsim m. p.,

adm. protopresb. Făgărașului II-lea

Sz. 2583 1879 szbiroi.

1—3

CONCURS.

Spre ocuparea nou sistemisatului post de vice-notariu al notariului cercual, din comunele Săcel, Magu și Aciliu cu locuința în Aciliu în cercul preturei Săliste, se escrie prin aceasta concurs până 1 Noemvrie 1879.

Emolumentele inpreunate cu acest post nou creat sânt: salariul fies anual cu 300 fl. v. a. quartir liber precum și tacele obicnuite pentru scrisori private.

Doritorii, ce vor a reflecta la acest post, au de a îndrepta recursele lor instruite în sensul art. de lege XVIII din anul 1871 până la terminul mai sus indicat la pretura cercuală.

Săliste în 5 Octomvre 1879.

Pretura cercuală.

CONCURS.

La scoala confesională din comuna Petrifalēu protopresbiteratul Sebeșului a devenit stațiunea de învățatoriu vacantă, pentru a căreia re'ntregire se escrie concurs cu termin până la 14 Octomvre st. v.

Salariul învățatoresc e 60 fl. v. a cortel în zidirea scoalei și lemne de foc.

Doritorii de a se aplica la prenotata stațiune învățatorească au a-și așterne suplicele sale inzestrate cu documentele prescise inspecțiunei sco-lare districtuale gr. or. în S. Sebeș până la terminul arătat.

Petritalēu în 20 Septemvre 1879.

Comitetul parochial.

Nr. 258/1879.

2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunilor de învățatori la scoalele confesionale gr. or. din tractul protopr. gr. or. al Gioagiului II-lea se escrie prin aceasta concurs până la 14 Octobře 1879 st. v. cu acea observare, că la stațiunile de classa I-a pot concurge numai acei indiviți, cari au calificațiunea recerută, eară la stațiunile de classa II-a și III-a

pot concurge și indiviți de aceia, cari deși nu au depus esamenul de calificațiune, pot totuși produce testimoni cumcă posed pregătirile cele mai necesare, și că au mai funcționat ca învățatori.

Emolumentele la stațiunile învățatorești sânt:

Classa I. 1. Balșa 160 fl., 24 mēsuri; 2. Geoagiu 200 fl.; 3. Homorod 200 fl., 24 mēsuri; 4. Mada 250 fl., 20 mēsuri.

Classa II. 1. Almașul mare 150 fl.; 2. Bacaințiu 120 fl., 20 mēsuri; 3. Bozeș 150 fl., 16 mēsuri; 4. Glod 150 fl.; 5. Varmaga 150 fl., 12 mēsuri.

Classa III. 1. Almașul de mijloc 80 fl.; 2. Almașul mic 73 fl., 23 mēsuri; 3. Ardeu 70 fl., 26 mēsuri; 4. Băcaia 60 fl.; 5. Bulbuc 120 fl., 6 mēsuri; 6. filia Curpeni 100 fl., 6 mēsuri; 7. Valea mare 120 fl., 12 mēsuri; 8. Ceru 80 fl., 14 mēsuri; 9. Cibu 100 fl.; 10. Feredu 70 fl., 12 mēsuri; 11. Mermezeu Văleni 80 fl., 12 mēsuri; 12. Nojag 86 fl., 12 mēsuri; 13. Renghet 100 fl.

Toate stațiunile sânt provēdute cu quartire libere și lemne pentru încălditul scoalelor și quartirelor învățatorești.

Doritorii de a ocupa postul de învățatoriu la vre-una din stațiunile sus amintite, au a-și așterne la subscrisul oficiu protopresb. suplicele lor instruite cu testimoni de hotez și alte documente despre calificațiunea lor pe terenul scolastic.

Secăremb 15 Sept. 1879.

Oficiul protopresbiteral.

Sabin Piso m.p.

CONCURS.

La scoala confesională gr. or. Ocna-Sibiului (parochia din sus) s'a înființat un post pentru al III-lea învățatoriu, eară unul a devenit vacant. Pentru întregirea acestora se escrie concurs până la 10 Octomve a. c. st. v.

Emolumentele inpreunate cu fie-care din aceste posturi sânt:

I. În bani salariu anual de 150 fl. v. a. plătil în rate lunare, la unul din alodiul comunal, ear' la unul dela popor.

II. Quartir natural în edificiul scoalei pentru fie-care separat și 6 orgii de lemne preste tot, din cari să se încăldască și scoala.

Doritorii de a ocupa ori care din aceste posturi au să-și aștearnă suplicele lor instruite în sensul „statutului organic” până la terminul sus indicat prea onoratului oficiu ppresbiteral în Mercurea.

Ocna-Sibiului în 24 Sept. 1879.

În conșelegere cu părintele admnist. ppresbiteral tractual.

Ioan Henteș m. p.,

paroch gr. or. și președ. al com. parochial.

3—3